

ที่ อต ๐๐๒๓.๓/ว ๑๒๑๖

ศาลากลางจังหวัดอุดรธานี
ถนนประจักษ์มิตร อต ๕๓๐๐๐

๙๐ เมษายน ๒๕๖๘

เรื่อง การขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาให้กลายเป็นศูนย์ (Thailand Zero Dropout) ในพื้นที่จังหวัด

เรียน นายอำเภอทุกอำเภอ และนายกเทศมนตรีเมืองอุดรธานี

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา ที่ กสศ ๐๕/ว ๑๑๖๙/๒๕๖๘
ลงวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๘ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) แจ้งว่า คณะกรรมการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาให้กลายเป็นศูนย์ (Thailand Zero Dropout) ระดับชาติ (คกศ.) ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๘ มีมติรับทราบความก้าวหน้าการจัดตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาให้กลายเป็นศูนย์ระดับจังหวัด โดยกระทรวงมหาดไทย และมีข้อสั่งการให้ฝ่ายเลขานุการมีหนังสือแจ้งไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ให้สนับสนุนการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาให้กลายเป็นศูนย์ โดยการดำเนินงานของเทศบาลหรือ อบต. อาจใช้คณะกรรมการที่มีอยู่เดิม หรือแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นใหม่ เพื่อทำหน้าที่ขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาให้กลายเป็นศูนย์ของท้องถิ่น

จังหวัดอุดรธานีพิจารณาแล้ว เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้สนับสนุนการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาให้กลายเป็นศูนย์ จึงขอส่งคู่มือการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาให้กลายเป็นศูนย์ และไฟล์ร่างคำสั่ง ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ สำหรับอำเภอ ขอให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ทราบ และดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวนิรชา บัณฑิตยชาติ)
รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด

กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น

โทร. ๐-๕๕๕๐-๓๐๐๘ ต่อ ๓

ผู้ประสานงาน : ธนาภรณ์ เปรมปรี (โทร.) ๐๘๙-๔๓๙๐๙๒๗

ที่ กสศ ๐๕/ว ๑๑๖๘/๒๕๖๘

๔ เมษายน ๒๕๖๘

เรื่อง การขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาให้กลายเป็นศูนย์ (Thailand Zero Dropout) ในพื้นที่จังหวัด

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย คู่มือการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาให้กลายเป็นศูนย์

ด้วยคณะกรรมการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาให้กลายเป็นศูนย์ (Thailand Zero Dropout) ระดับชาติ (คกศ.) ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๘ มีมติรับทราบความก้าวหน้าการจัดตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาให้กลายเป็นศูนย์ระดับจังหวัด โดยกระทรวงมหาดไทย และมีข้อสั่งการให้ฝ่ายเลขานุการมีหนังสือแจ้งไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ให้สนับสนุนการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาให้กลายเป็นศูนย์ โดยการดำเนินงานของเทศบาลหรือ อบต. อาจใช้คณะกรรมการที่มีอยู่เดิมหรือแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นใหม่เพื่อทำหน้าที่ขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาให้กลายเป็นศูนย์ของท้องถิ่น

กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา ในฐานะฝ่ายเลขานุการของ คกศ. จึงขอแจ้งข้อสั่งการของ คกศ. และขอให้นำส่งคู่มือการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาให้กลายเป็นศูนย์ และไฟล์ร่างคำสั่ง รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วยและรายการ QR Code ด้านล่าง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ไกรยส ภัทราวาท

(นายไกรยส ภัทราวาท)

ผู้จัดการกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา
กรรมการและเลขานุการร่วมใน คกศ.

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม

Call Center

โทร: ๐๒-๐๗๙-๕๔๗๕ กด ๐

คู่มือและร่างคำสั่ง

แนวทางการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท) ในการขับเคลื่อน Thailand Zero Dropout

เป้าหมาย: เพื่อไม่ให้มีเด็กและเยาวชนคนใด “สูญหาย” จากการดูแลของหน่วยงานรัฐ ส่งเสริมให้เกิดการศึกษาหรือการเรียนรู้ตามศักยภาพ ผ่านการสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

บทบาทสำคัญของ อปท.: นอกจาก องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) ที่ร่วมเป็นกรรมการในคณะกรรมการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาระดับจังหวัด (คณะกรรมการ TZD ระดับจังหวัด) แล้ว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบ เทศบาล อบต. กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา สามารถมีบทบาทสำคัญในการดูแลเด็กและเยาวชนในพื้นที่ของตนเอง ผ่าน 7 ขั้นตอนหลัก ดังนี้

7 ขั้นตอน ที่ อปท. สามารถดำเนินการได้ทันที

ขั้นตอนที่ 1: แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินงานของท้องถิ่น และบุคลากรหลัก

(คณะกรรมการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาให้กลายเป็นศูนย์ หรือ คณะกรรมการ TZD ระดับตำบล)

- 1.1 อาจมอบหมายคณะกรรมการด้านการศึกษาที่มีอยู่เดิม เช่น คณะกรรมการการศึกษา คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น ปฏิบัติหน้าที่ หรือแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นใหม่ (คู่มือฯ หน้า 28-29)
- 1.2 มอบหมายบุคคลปฏิบัติหน้าที่ผู้ดูแลระบบระดับตำบล (Admin ตำบล) (คู่มือฯ หน้า 29)
- 1.3 แต่งตั้งคณะกรรมการสทวิชาชีพระดับตำบล (CMS ตำบล) และผู้ทำหน้าที่ประธานคณะกรรมการสทวิชาชีพระดับตำบล (คู่มือฯ หน้า 30)
- 1.4 เสนอ (1) คำสั่งแต่งตั้งหรือมอบหมายตามข้อ 1.1 และข้อมูลผู้ทำหน้าที่ประธานคณะกรรมการ TZD ระดับตำบล (2) Admin ตำบล ตามข้อ 1.2 และ (3) ประธานคณะกรรมการสทวิชาชีพระดับตำบล ตามข้อ 1.3 ต่อคณะกรรมการ TZD ระดับจังหวัด

หมายเหตุ: Admin จังหวัดจะสร้างบัญชีผู้ใช้งานสำหรับบุคคลตามข้อ 1.4 ในระบบ TZD เพื่อ คณะกรรมการ TZD ระดับตำบลสามารถเข้าถึงข้อมูลเด็กเยาวชนเป็นรายบุคคลในระบบ TZD ได้

ขั้นตอนที่ 2: ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลเบื้องต้น (First Screen)

- 2.1 Admin ตำบล จัดทำบัญชีรายชื่อเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาจากระบบ TZD โดยแสดงข้อมูลรายตำบล หมู่บ้าน เสนอต่อคณะกรรมการ TZD ระดับตำบล (คู่มือฯ หน้า 33)
- 2.2 คณะกรรมการ TZD ระดับตำบล ร่วมกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อาสาสมัครฯ พิจารณารายชื่อจากระบบข้อมูลที่ไม่จำเป็นต้องทำการสำรวจ เช่น กรณี เสียชีวิต ย้ายออกจากพื้นที่ หรือกลับเข้าสู่ระบบการศึกษาแล้ว เพื่อลดภาระการสำรวจ (คู่มือฯ หน้า 33)

- 2.3 Admin ตำบล สรุปรายชื่อเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาเป็นรายหมู่บ้าน ที่ผ่านการตรวจสอบสถานะเบื้องต้น (First Screen) เพื่อการสำรวจในขั้นต่อไป (คู่มือฯ หน้า 33)

หมายเหตุ: การ First Screen มีวัตถุประสงค์เพื่อลดภาระการดำเนินงานและงบประมาณในการสำรวจ โดยเป็นการดำเนินงานก่อนที่จะมีการลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลการหลุดออกจากระบบการศึกษา และออกแบบแนวทางการให้ความช่วยเหลือเป็นรายบุคคล

ขั้นตอนที่ 3: สำรวจและยืนยันข้อมูลเพื่อจัดทำแบบบันทึกการจัดการรายกรณี

- 3.1 คณะกรรมการ TZD ระดับตำบล มอบหมายผู้สำรวจ เช่น อสม อพม ครู สกร. หรือผู้เหมาะสมในพื้นที่ สำรวจข้อมูลเด็กผ่านระบบ TZD (คู่มือฯ หน้า 34)
- 3.2 Admin ตำบล สร้างบัญชีผู้ใช้งานสำหรับผู้สำรวจในระบบ TZD (คู่มือฯ หน้า 34)
- 3.3 ผู้สำรวจ ทำการสำรวจข้อมูลเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาตามที่ได้รับมอบหมาย (คู่มือฯ หน้า 35)
- 3.4 คณะกรรมการ TZD ระดับตำบล ยืนยันและสรุปข้อมูลรายชื่อเด็กและเยาวชนที่ผ่านการสำรวจเสนอต่อคณะกรรมการ TZD ระดับจังหวัด เพื่อรับงบประมาณสนับสนุน และส่งต่อรายชื่อให้คณะกรรมการสหวิชาชีพออกแบบให้การดูแลช่วยเหลือในขั้นต่อไป (คู่มือฯ หน้า 35)

หมายเหตุ: กสศ. สนับสนุนงบประมาณการสำรวจแก่ผู้สำรวจ ตามอัตราที่ประกาศกำหนด (คู่มือฯ หน้า 121-124) จึงขอให้คณะกรรมการ TZD ระดับตำบลตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลและเอกสาร อาทิ รายชื่อผู้รับเงิน รายการเบิกจ่าย และจำนวนเงิน ก่อนการยืนยันข้อมูลตามข้อ 3.4

ขั้นตอนที่ 4: จัดทำแบบบันทึกการจัดการรายกรณี

- 4.1 คณะกรรมการ TZD ระดับตำบล มอบหมายคณะกรรมการสหวิชาชีพระดับตำบล (CMS ตำบล) จัดทำแบบบันทึกการรายกรณีให้กับเด็กและเยาวชนที่ผ่านการยืนยันรายชื่อแล้ว (คู่มือฯ หน้า 35)
- 4.2 Admin ตำบล สร้างบัญชีผู้ใช้งานให้กับผู้จัดการรายกรณีระดับตำบล (Case Manager หรือ CM ตำบล) (คู่มือฯ หน้า 36)
- 4.3 CM ตำบล ร่วมกับคณะกรรมการสหวิชาชีพ จัดทำแบบบันทึกการรายกรณีในระบบ TZD และโดยมีประธานคณะกรรมการสหวิชาชีพ พิจารณาให้ความเห็นชอบ (คู่มือฯ หน้า 36)
- 4.4 คณะกรรมการ TZD ระดับตำบล ยืนยันและสรุปรายชื่อเด็กและเยาวชนที่จัดทำแบบบันทึกการจัดการรายกรณีพร้อมค่าใช้จ่ายที่ขอรับการสนับสนุนเป็นรายบุคคลเสนอต่อคณะกรรมการ TZD ระดับจังหวัด (คู่มือฯ หน้า 36-37)

หมายเหตุ: กสศ.สนับสนุนงบประมาณสำหรับการจัดทำแบบบันทึกการจัดการรายกรณีให้กับ CM ตามอัตราที่ประกาศกำหนด (คู่มือฯ หน้า 121-124) จึงขอให้คณะกรรมการ TZD ระดับตำบลตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลและเอกสาร อาทิ รายชื่อผู้รับเงิน รายการเบิกจ่าย และจำนวนเงิน ก่อนการยืนยันข้อมูลตามข้อ 4.4

ขั้นตอนที่ 5: การช่วยเหลือ ส่งต่อ และติดตามการให้ความช่วยเหลือ

- 5.1 CM ตำบล ติดตามการดูแลช่วยเหลือเด็กและเยาวชนเป็นรายบุคคล ตามแบบบันทึกการจัดการรายกรณี และรายงานความก้าวหน้ารอบ 3 เดือน (คู่มือฯ หน้า 37)
- 5.2 คณะกรรมการ TZD ระดับตำบล สรุปรายชื่อเด็กและเยาวชนที่ได้รับการติดตามครั้งที่ 1 รอบ 3 เดือน เสนอต่อคณะกรรมการ TZD ระดับจังหวัดเพื่อขอรับงบประมาณสนับสนุน (คู่มือฯ หน้า 37)
- 5.3 CM ตำบล ติดตามการดูแลช่วยเหลือเด็กและเยาวชนเป็นรายบุคคล ตามแบบบันทึกการจัดการรายกรณี และรายงานความก้าวหน้ารอบ 6 เดือน (คู่มือฯ หน้า 37)
- 5.4 คณะกรรมการ TZD ระดับตำบล สรุปรายชื่อเด็กและเยาวชนที่ได้รับการติดตามครั้งที่ 2 รอบ 6 เดือน เสนอต่อคณะกรรมการ TZD ระดับจังหวัดเพื่อขอรับงบประมาณสนับสนุน (คู่มือฯ หน้า 37)

หมายเหตุ: กสศ.สนับสนุนงบประมาณสำหรับการติดตามการให้ความช่วยเหลือให้กับ CM ตามอัตราที่ประกาศกำหนด (คู่มือฯ หน้า 121-124) จึงขอให้คณะกรรมการ TZD ระดับตำบลตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลและเอกสาร อาทิ รายชื่อผู้รับเงิน รายการเบิกจ่าย และจำนวนเงิน ก่อนการยืนยันข้อมูลตามข้อ 5.4

ขั้นตอนที่ 6: การจัดการศึกษาและการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่น

- 6.1 สนับสนุนโรงเรียนหรือหน่วยจัดการเรียนรู้ในพื้นที่ ให้ดำเนินมาตรการสร้างหลักประกันโอกาสทางการศึกษาเพื่อป้องกันเด็กหลุดออกจากระบบการศึกษา เช่น การจัดสรรเงินอุดหนุนเด็กยากจน หรือกลุ่มเปราะบาง มิให้หลุดออกจากระบบการศึกษา (คู่มือฯ หน้า 58-61)
- 6.2 สนับสนุนโรงเรียนหรือหน่วยจัดการเรียนรู้ในพื้นที่ ให้สามารถจัดการศึกษาหรือการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่น มีคุณภาพ เช่น 1 โรงเรียน 3 รูปแบบ การจัดการเรียนรู้แบบศูนย์การเรียนรู้ (มาตรา 12) Mobile School หน่วยจัดการเรียนรู้ที่ใช้ชุมชนเป็นฐาน ฯลฯ (คู่มือฯ หน้า 58-61)
- 6.3 สนับสนุนโรงเรียนหรือหน่วยจัดการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้ร่วมกับผู้ประกอบการ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ควบคู่กับการมีงานทำ (Learn to Earn) (คู่มือฯ หน้า 58-61)

หมายเหตุ: องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการคัดกรองความยากจนเพื่อสนับสนุนงบประมาณให้กับเด็กยากจนและเด็กยากจนพิเศษตามแนวทางที่ กสศ.ประกาศกำหนด

ขั้นตอนที่ 7: การสรุปและรายงานผลต่อคณะกรรมการจังหวัด

7.1 ในทุกสิ้นปี (ก่อนวันที่ 31 ธันวาคม) คณะกรรมการ TZD ระดับตำบล จัดทำสรุปผลการ

ดำเนินงานในภาพรวมเสนอต่อคณะกรรมการ TZD ระดับจังหวัด (คู่มือฯ หน้า 44)

7.2 คณะกรรมการ TZD ระดับจังหวัด จะรวบรวมรายงานผลการดำเนินงานจากคณะกรรมการ TZD ระดับตำบลทุกแห่ง เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการระดับชาติ ต่อไป

หมายเหตุ: กสศ.สนับสนุนงบประมาณสำหรับการจัดทำรายงานสรุปให้กับคณะกรรมการ TZD ระดับตำบล ตามอัตราที่ประกาศกำหนด (คู่มือฯ หน้า 121-124) โดยจะจ่ายตามจำนวนเด็กและเยาวชนของท้องถิ่นที่มีการจัดทำแบบบันทึกการจัดการรายกรณี

ปฏิทินการดำเนินงาน: ทุกวันที่ 10 มิถุนายน ของทุกปี กระทรวงศึกษาธิการจะสรุปข้อมูลรายชื่อเด็กและเยาวชนในระบบการศึกษาจากหน่วยจัดการศึกษาทุกสังกัด ดังนั้น กระบวนการค้นหาช่วยเหลือเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาจึงควรดำเนินงานให้ทันก่อนวันที่ 10 มิถุนายน ของทุกปี หรือก่อนเปิดเทอม 1/2568 นี้ (คู่มือฯ หน้า 22-23)

คู่มือและแนวทางการดำเนินงานของ อปท.